

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRETERA DE GIRONA, NÚM. 27

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Espanya, 3 pessetes l'any; Estranger, 5 francs.

Fàbrica de Radiadors per a Automòbils

UNICA CASA
A ESPANYA

Ricard Corominas

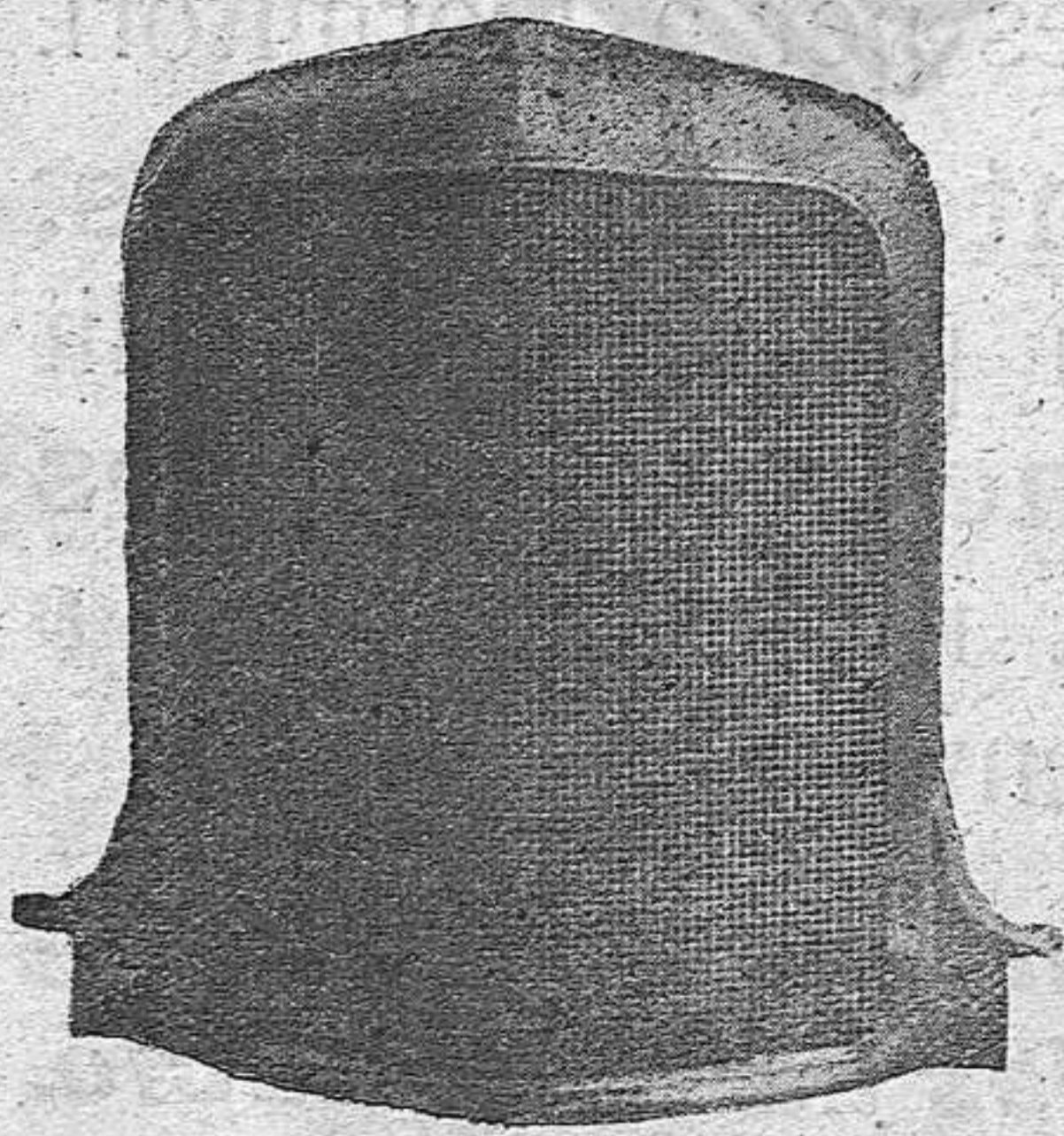
Proveïdor de la Reial Casa

Reparació dels mateixos,
Fars, Botzines, etc. etc.

Argüelles Granvia Diagonal, 458 - Telefon 7788

BARCELONA

Fàbrica a Madrid Monteleón, 28 - Telefon 3584

ALFOMBRES - TAPICERIES

Tot quant se fabrica a Europa per a decorar, se troba en els
GRANS MAGATZEMS AL ENGROS I AL DETALL

Blanco y Bosch, de Barcelona

Plaça de St. Jaume, Call 21, S. Honorat, 1 i 3
i Fruita, 2. TELEFON 190.

Grans existències.

Ultimes Novetats.

Preus sens competència.

Importació directa de Tapiços, Smirna i Perses (Orient). Ultimes creacions, estil antic, en Damasc, Velluts, etc. Jocs complets de Cortinatges, Stores, *Visillos* i Cobrellits de Tul i Puntetes per a Dormitori.

Tapets, Pells, Mantes, Edredons.
Tallers de Roba Blanca per a taula i llit i demés articles de Llenceria, Gèneros de punt, Camiseria i Equips per a senyor i senyora.

NOTA. *Es convenient per a les carpetes saber les mides de l'habitació.*

Tenda LA REINA

— DE —

NICET CASANOVAS

SASTRERÍA i Confeccions. Varis genres de punt. Cotilles alta novetat. Models fabricats especialment per a la casa.
CENTRE : DE : REPRESENTACIONS

EMILI NOYA

—
INSTAL·LACIONS

per a aigua, gas i electricitat

—
: Reparacions de maquinaria :

CASANOVAS

= SASTRE =
PALAMÓS

Ramón Casas

MODERNA TECNICA DE PIANO
- TEORIA - SOLFEIG - CANT -

ESCALA DE QUINTES de BARBEREAN,
modernament reformada per
— GEVAERT i E. MORERA.

LLIÇONS particulars i a domicili.

Fustería i Ebanistería

— DE —

J. Marull Agustí

LA MÉS ANTIGA I ACREDITADA

Carrer de Munt, 21

NOTA important : Aquesta casa se fa càrrec de tot el servei funerari.

CONFITERIA
D'EN

Josep BARNACH

Major, 38 i Roda, 19. Palamós.

Grans assortits de dolços i pastes seques.
Assortit de Bombons i Carametlos.

Especialitat en els encàrrecs.

Magatzem de Maquinaria i Articles per a les Arts del Llibre

CEFERI GORCHS I ESTEVE

Rambla de Catalunya, 91.

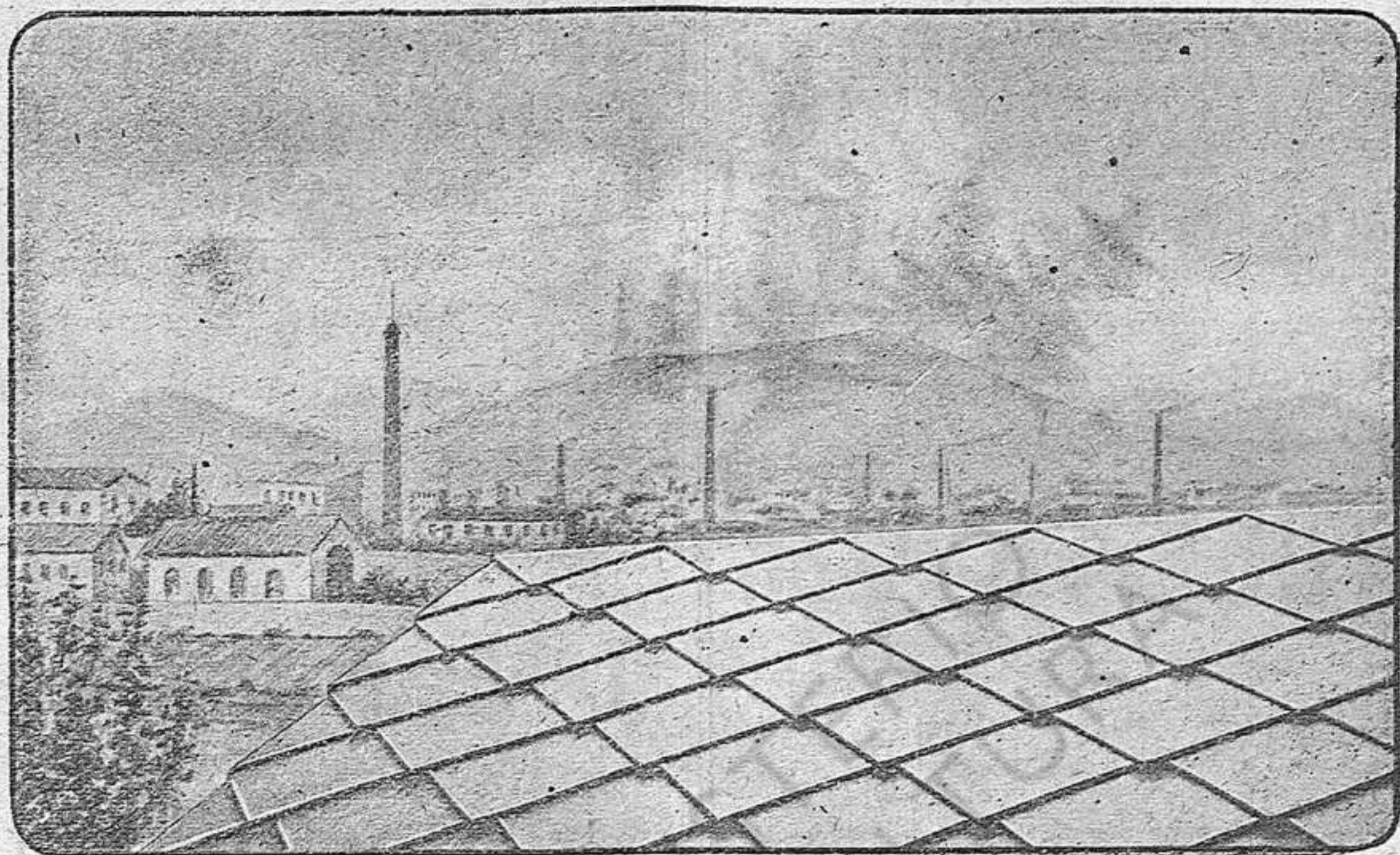
BARCELONA

Existencia de Màquines d'impremta de la tan acreditada casa MARINONI
= Màquines de cosir amb fil-ferro i corxets = Tipos comuns, Titolars i Vinyetes de la Fundició DEBERNY; especialitat en lletres angleses **caligràfiques, litogràfiques i talla-dolça**, de les quals n'hi ha sempre existencia en magatzem = :: Teles per a Enquadernació :: = **Filets de coure**: gran assortit en magatzem dels més usuals en pòlices de 1 - 2 i 3 kilos.

“ **ROCALLA** ,”

Plaques de Ciment i Amiant comprimit
per a tota classe de TEULATS

...: La coverta més econòmica ...:

La coverta més sòlida i duradera

Model de coverta

DEMANAR PREUS
I DETALLS, a

JOSEP ESTEVA, Duc de la Victoria, 14. - BARCELONA

Fàbrica a vapor d'Anissats i Licors

JAUME CATÀ

PONT MAJOR - GIRONA

— ANIS —

“Del Amor,,

D' exquisit aroma, agradable paladar, i molt digestiu.

ESTOMACAL

“Del Amor,,

Molt recomanat per varies emi-
nències mèdiques. Priva totes
les malalties infeccioses i de
l'estómac.

...: ROM ...:
«PEPITA»

...: VERMUT ...:
«ESPAÑOL»

:: CONYAC ::
«PEPITA»

LA BENGALINE PINTURA ESMALT

Corts, 653 - BARCELONA

CH. LORILLEUX Y C.^a

H. IBÉRICA DEL PADRE HOSTATGE I HABITACIONS

Propietari: **JOSEP ROCA**

Comte Assalt, 11 i Lancàster, 2. **BARCELONA**

Se parla francès. — Espaioses habitacions. — Timbres i llum elèctrica. — Servei esmerat. — Casa fundada en 1849.

S'avisava als Senyors Viatgers que la casa no té cotxe ni corredor en les estacions ni en els molls. Els cotxes de la Central el portaran a l'establiment, si es que ho sol·licita, com també el tramvia que porta la creu roja, que els deixa davant el carrer Conde del Asalto.

SANT FELIU DE GIUXOLS

Fabricant de les EXQUISIDES ESPECIALITATS MUNDIALS

Gran licor ESTOMACAL BONET

Anís refinat EL TROMPO

IMPORTACIÓ I EXPORTACIÓ

Primera casa a Espanya d'articles per a l'industria suro-tapera.

Colonials, Drogues, Ferreteria, Papers pintats, Productes químics, Ultramarins, Vins i Licors, etc. etc.

Representant de Caixes i Bascules :

BAUCHE, de Reims.

PIBERNAT, de Barcelona

EXPORTACIÓ A TOTS ELS PAISOS

Licor Ferro - Quina

CALISAY

Exquisit i suau licor de sa-
bor agradable i de puresa
garantida.

Composició aprovada i re-
comanada per varis Labora-
toris Municipals i nombro-
ses eminències mèdiques.

Beguda higiènica ideal, de
fama mundial.

El seu ús facilita les digestions penoses, fortifica el sistema
nerviós i retorna les energies i forces perdudes a l'organisme
debilatat per malalties o treballs excessius.

Premiat en totes les exposicions i
concursos nacionals i estrangers.

POT DEMANAR-SE
PER TOT ARREU.

Viuda i fills de Magí Mollfuleda

ARENYS DE MAR (Barcelona)

Tingueu compte amb les falsificacions.

Rebutgeu les imitacions.

PIRA

Clixè de n'Huch Sanner.

D'aquella gesta

Rei en Jaume va a Mallorca...
¿Qué va a fer-hi a l'Illa d'or?
Serraïns l'entenebrien
i li manca un raig de sól.
Si un raig de sól li mancava,
ja li sortirà ben tost;
que el gran Rei és d'una alçada
que arriba fins allà on vol:
amb la testa toca els núvols
i d'un gest abraça el món.
Quan l'alt Rei prenia veles
el seguia bell estol.
D'aquella gesta de gloria
se n'entrava tot el món.
Al breçar-lo les onades
sentia flaire de llor,
dels tarongers arribant-li
onades de perfum dolç.
L'alt en Jaume s'enhardia,
i engrapant el ferm tiçó,
espurnant-li els ulls de joia
de la nau pujava al pont.
L'oreig, boi besant-li el rostre
li esbullava el cabell ros.
De Mallorca ja l'oviren
començant bell enrenou.
—iNo posarà els peus a terra
ni ell ni cap de son estol!—
Serraïns, si us ho pensàveu
no'l en privareu pas, no!
Per entrâ a l'Illa daurada
no li cal arribà a port,
que amb la testa toca els núvols
i d'un gest abraça el món.
El cel, de cop, s'asserena
i l'Illa s'ompla de sól.
Primer raig que el Rei toçava

ja'l en feya doble hermós
 Catalunya: Si el vegessis
 an el teu conqueridor!
 Ja 'l veuràs ara, abans ara
 en son gloriós retorn.
 Des l'escambell on s'enfila
 el veuràs en son triomf;
 que el gran Rei és d'una alçada
 que arriba fins allà on vol:
 amb la testa toca els núvols
 i d'un gest abraça el món.

ANTÓN BUSQUETS I PUNSET.

Crònica local

L'excursió a Empuries mos força a parlar de successos del més d'Agost ja massa llunyans per a no despertar indeferència al llegidor. Seguint, noresmenys, la norma empresa, hem de retreure que la percepció de canonades el dia 26 d'Agost feu enfilear molts de curiosos al Padró. El capità del veler francès *Gaillarde* digué que un submarí enfonsà dos vapors.

El jorn següent, un aplec de socis del Casino La Unión dançaren animadament, després d'haver escoltat un concert del sextet del Ideal. El sextet i la cobla del Centre Federal amenitzaren la festa major de St. Antoni, concorreguda de palamosins, com de consuetut. No podem menys d'adreçar lloança a la referida cobla, per l'ajust i afinació que va aconseguir, resultat segurament del treball seguit. Entre altres lloguers, ha tingut en el Septembre, el de Vilassar i el de Sallent.

Nyonya deu tenir la mainada per començar el curs escolar en plena festa major de St. Antoni. En qualitat de professor ha ingressat en l'Escola Graduada nostre bon amic, en Lluís Capellà.

Confessem, sens temor de vergonya, que l'exposició de quadres en el Casino La Unión, efectuada pel distingit pintor, en Manel Grau, amb la cerimoniosa assistència d'autoritats i persones representatives, és estada novitat en la nostra vila. L'absoluta vida industrial, poderosa en extrem, car les fàbriques palamosines poden rivalitzar amb les millors de Catalunya, dificulta la naixença de l'art. Es de creure que, si artistes com en Grau, honoressin la nostra població, brollaria un moviment artístic, indispensable a conseguir ver equilibri. Especial ressenya fem en altre lloc, per lo que aquí mos cenyim a felicitar al pintor meritíssim i a agrair-li la seva invitació.

Podrien contribuir al foment artístic excursions com la realitzada per nosaltres a Empuries, on l'escultura grega sens par i les filigranes de mosaic i ceràmica són exemplar lliçó i viu estímul pel gran nombre d'empordanesos qui porten colgada en la llur ànima l'aptitud de la raça grega, artista per excel·lència.

En les belles arts, l'afició més arrelada és la música. De poc temps ençà, el moviment de cultura musical és importantíssim. Obligatoria és l'ensenyança del solfeig en l'Escola Graduada. El cor El Progrés anhela reempendre ses antigues tasques. La falla d'una Academia instrumental impulsà a la Junta de l'Orfeó Aucellada a instaurar-la, però són lloable intent no és reeixit per ara, devent-ho atribuir a la crisi. En canvi, regularment i en forma cultural, va donant els concerts projectats. El consagrat a Rameau és estat valió en tots conceptes, essent el principal la cooperació de Na Amèrica Polls i Boy de Barcelona, qui ha estiuejat en la nostra vila. Té aqueixa senyoreta la veu tan estensa i la corda baixa tan plena i agradable, que pot cantar com a tiple dramàtica i com a contralt, doble condició qui l'enalteix en gran manera. Va cantar la cèlebre aria de Thesaire de l'òpera Castor i Pollux de Rameau amb molta de traça, tant més d'admirar quant hagué d'aprendre-la en un dia. Després, acompanyada de sa distingida mare, Donya Amèrica Boy, digué amb magnífica dicció i ple domini la Salve d'Amor del Tannhäuser i el Suicidi de la Gioconda. Amb altre veu admirable pogué comptar l'Orfeó aquesta vegada: la de Na Rosa Calvet qui refilà en el solo del Rossinyol i s'encarregà de les difícils notes de solista en el final de La mort de l'Escolà. Ambdues damiseles i la dama anomenada reberen flors com a obsequi de la Junta i una pluja d'aplaudiments. Al notable bariton Joan Matamala fou confiada l'esplèndida Aria d'Antenor de l'òpera Dardanus de Rameau, que estudià amatent i interpretà a meravella, recollint admiració. Les bones veus de tenor d'en Suñé i en Punes completaren el programa amb les cançons Plany de l'amor d'en Gay i Enterro de Morera i El Taronger florit i Amb tu de Gay, respectivament. I per últim, amb valentia mai prou admirada, la noia Navitat Roure, de 12 anys, va cantar la Font de Pastor d'Ilbinitza. La Junta li feu present d'una capça de bombons i el públic d'una bona collita d'aplaudiments. El treball ja fructifica. Com a notabilíssim deixeble del mestre Ferrer, debutà en el piano el noi Antoni Hernández. Mestre i deixeble a quatre mans i el violinista, n'Agustí Conchs, tocaren el Rigodó de l'Opera Dardanus i la Gavota de Gluck, i en Conchs i n'Hernández interpretaren el Tamburí del mateix Rameau. Inútil dir que foren ovacionats. L'Orfeó va donar la novitat d'un choral compost del palamosí en Lluís Camós. Es per a 4 veus d'home, però, fragmentariament, s'eixampla fins a 8; composició animada, fresca, de ritme sardanístic. Va dirigir-la molt bé el propi autor, arrencant entusiasme i la repetició de l'obra. L'orfeó va cantar, a més, El rossi-

nyol d'en Mas i Serracant, Sota de l'olm, d'en Morera i Els tres tambors d'en Lambert, L'Emigrant d'en Vives, Les festes de Hebe d'en Rameau i La mort de L'escolà d'en Nicolau. Els tres tambors hagueren de repetir-se. L'Emigrant fou dirigit per en Casanovas i les altres composicions per en Ferrer. Pas de gegant ha acomplit l'Orfeó en posar La mort de l'escolà. Es la pedra de toc dels orfeons, per sa extremada estensió de veus i per la facilitat de baixar-se de to. El to va mantenir-se, cosa lloable; hi hagueren, en veritat, algunes deficiències, ben perdonables, atesa la magnitud de l'obra, i, sobretot, perquè era estrena i perquè els orfeonistes tots canten com a excel·lents artistes, car s'emocionen de veres. Totes les altres obres foren interpretades amb unitat i afinació. Felicitem, per tant, als mestres Ferrer i Casanovas.

Per marxar a París a empendre estudis de perfeccionament i seguir amb vera vocació la carrera artística, el jove violinista n'Agustí Conchs donà, el dia 28, en el Saló Carmen, un concert de comiat a Palamós. L'Orfeo Auce llada hi cooperà amb natural sentiment de gratitud per esser estat en Conchs un dels més importants contribuents a la formació i desenrotlló de l'entitat. Per simpatia, hi col·laboraren també elements de l'Agrupació Lírica. El violinista donà el següent programa: Souvenir de Haydn, Melodía i Dances Noruegues de Grieg, Massurka n.º 1 i Llegenda de Wieniawsky, Moment musical i L'abella de Schubert. Haguè de bisar la Massurka de Wieniawsky i el Moment i L'abella de Schubert. L'Orfeó va cantar Muntanyes regalades, en el solo de la qual se distinguí Na Antonia Maspera; el rossinyol, i Les festes de Hebe. L'última obra hagué d'esser repetida. Els aficionats estrenaren El carro desfet, obra agradable per la fluïdesa del diàleg i desagradable pel final. Queda altra volta comprovat que la comedia catalana és ço que millor casa amb les aptituds dels aficionats artistes. Tothom va treballar bé, conseguint admirable conjunt. El públic, no tan numerós com era d'esperar, ovacionà el jovenet qui va a terres estrangeres en questa de gloria. Nosaltres, en felicitar-lo, li supliquem que en el traqueteig violent de la gran urb, pensi sempre amb la pau familiar i sanitària de Palamós.

Fins a fi de més no tornàrem a sentir canonades de la guerra europea. En el nostre port romangueren, per manca de carbó, els tres vapors pesquers, Unión III i IV i Castro, destinats a la guerra, segons veus. El vapor dinamariquès Theresa va trencar l'hèlix en atracar al moll. El Miquel Jover i el Dochra, provinents de S. Feliu, s'arredoçaren a aquí per haver sofert averies. Un bot a la vela va tombar-se vora el Cap Gros; sos tripulants hagueren de nedar, essent recollits pel bot d'un pescador.

No hi ha cap bloc en la fàbrica de les obres del moll. De fi de més són despatxats tots els obrers per manca de feina. El Servei d'Obres Públiques ha construït cinc bancs de pedra en el mirador de la farola.

Durant el Septembre hi hagué enllaç a Flassà amb l'express del vespre, provinent de Barcelona. Deixa ara d'esser-hi, per haver retrassat l'horari el Govern francès.

Mossèn Bruñol és destinat de coadjutor a Sagaró.

Per unanimitat, l'Ajuntament aprova un repartiment contributiu entre els veïns.

El primer team dels footballistes palamosins anà a jugar a la La Escala. En el nostre camp se són batuts el team de l'Ateneu Social de Sant Feliu de Guixols i l'Atlètic F. C. de Palamós.

S'és movimentat un poc el treball en la fàbrica dels Srs. Martí Montaner i Cía. Tot i no esser festa de precepte, aquí no's treballa el jorn de la Nativitat de la Verge. En la dita fàbrica i en la d'en Miquel Palet treballaren algunes seccions. Les festes majors dominen el moviment obrer: per tal d'acudir a la de St. Joàn, molt animada, hi hagué repòs en moltes de cases. Hi hagué a St. Joàn la cobla de Cassà i els Muixins de Sabadell. La Capella de Palamós va cantar-hi la missa de Tassi, el primer jorn de festa.

A Vall-llobrega també hi anaren palamosins, qui es desil·lusionaren de no poder ballar.

Hi ha gran abundancia i baratura de raïms, lo qual fa somriure als amants del vi. Els afanyosos de guanyar quelcom, arrepleguen i sequen òssos per a fer-ne venda a les refineries de sucre.

El manubri ha corregut per la vila i fins ha estat motiu de ball de barri.

En el carrer Major, carrer mercantil, hi han hagut canvis i noves instal·lacions: en l'antiga botiga d'en Tolosa hi ha un dipòsit de la casa Maties Mabres; en Galmes passà al Portal i allí on estava en Galmes hi va en Joàn Esbert; en Gou instal·la sa botiga de roba blanca.

En el Centro Económico el Dr. Arolas conferencià sobre el Problema de la terra i el treball.

L'esmentat senyor i el Diputat provincial, en Miquel Matas, acudiren a les tristes eleccions de Girona. L'Agrupació Catalanista de Palamós ha remès un telefonema de felicitació a l'integèrrim patrici el Marquès de Camps.

El diari *La Acción* publicà dos articles del President de la Cambra de Comerç i Director de MARINADA, en Martí Roger, referents a millores necessaries de la nostra vila.

Barcelonina empresa dirigeix la campanya del Cine Ideal.

Després d'un mès de calma, el vapor N. Ampurdanès ha reprès sa navegació, ben adobat i reformat.

A punt de posar a la màquina el present número, sofrim gran dolor per la ràpida mort del nostre estimat amic, el distingit notari, en Josep Bellido, (q. a. C. s.). Havía conquistat simpaties en tota la contrada per son talent

i bon tracte. Per ço la seva mort és vivament sentida a Palamós. Ha exercit l'honorós càrrec de notari durant 23 anys. Havía trobat la vida palamosina tan encisadora, que no pogué comportar-ne l'ausència, ausència forçada per doloroses circumstàncies. La memòria de l'excel·lent patrici serà sempre conservada com una bona lliçó per a la vida. MARINADA s'ajunta al dol de la família del finat. En l'enterrament hi ha acudit una multitud immensa, presidida per les autoritats locals, el jutge de primera instància, i els distingits parents i col·legues del difunt.

Exposició Grau

La notable exposició que l'artista barceloní En Manel Grau dedicà a nostre públic en el Casino «La Unión» i que fou una actualitat de gran relleu durant els primers dies del passat Setembre, constitueix un aconyement artístic ben mereixedor de que hi dediquem un comentari.

Accepti aquest el Sr. Grau, no com a crítica pretenciosa, sinó tot lo contrari: com a modesta i franca opinió exposada amb el fi de cooperar al desvetllament en la nostra vila de les aficions artístiques.

El motiu i part principal de lo que ens presenta l'artista, és el conjunt de aquareles, totes elles tretes de diferents indrets de la nostra costa, durant aquest istiu. Encara que no totes d'un valor igual, car algunes n'hi ha que semblen exposades solament amb el propòsit d'arrodonir el conjunt, elles són lo que se destaca i s'emporta desseguida les simpaties del visitant.

Realment en Grau domina la difícil tècnica de la aquarela, i, encara que no és un colorista brillant, logra una agradable i justa entonació dins una netedat impecable. Dignes d'admirar són per aquestes qualitats i en primer terme, les obres números 2 i 3 del catàleg i, després els números 6 i 10.

Deixant de banda un oli que no és de nostra preferència, el reste de lo exposat és dibuixos, insuficients segons nostre criteri per a donar-nos una idea de la personalitat d'en Grau com a dibuixant, ja que, per lo que es desprèn del conjunt de lo exposat, reputem precisament deü ésser la cosa que més domina l'artista. Esmetem, no obstant, un deliciós apunt a la ploma, nota de Bruges, que és bellíssima.

Resta'ns per acabar, remerciar a l'amic Grau l'haver-nos fet gaudir d'una tan bella manifestació d'art, a l'ensem que felicitar-lo per l'èxit ben merescut que obtingué i que no ho fou sòls de comentaris favorables i laudatoris sinó d'ordre material. Que no sempre el públic se recorda de que l'alabança millor que pot fer-se d'un quadre, és l'adquirir-lo!

J. FIGA.

Excursió a Empuries

Com que per a molts de palamosins teníen i encara tenen l'encís de lo inconegut les cèlebres ruïnes d'Empuries, l'anunci de l'excursió no curtejà, ans al contrari, fou vistós i cridaner, de lo qual ne són prova els passos que feren alguns forasters per a assistir-hi.

MARINADA no podrà, certament, dir rès que no sia ja dit respecte dels preats vestigis de la primera potencia marítima de Catalunya en l'antigüetat, la famosa Empories. Si d'alguna cosa pot gloriar-se la nostra empresa, és la d'haver mogut, en grau superlatiu, el desig de l'excursió a molts i molts de nostres conveïns, car, el dia 3 de Septembre, diumenge, jorn de la sortida, foren molts els qui, independentment, campejaren pel lluminós paratge.

Fent cas omís de les molesties preparatories, sempre inevitables, i que, una volta passades i sofertes, contribueixen a intensificar la joia del jorn de gaubança, començem per recordar el grat moment de la salutació matinal, un poc respectuosa per falla d'intimitat vera. Els habitants dels pobles són sepa-

TEMPLE D'ÉPOCA ROMANA

Clixè de n'Huch Sanner,

rats, gairebé abismats, per les penyes o casinos, ja polítics, ja simplement recreatius. L'excursió popular destruïa la freda separació.

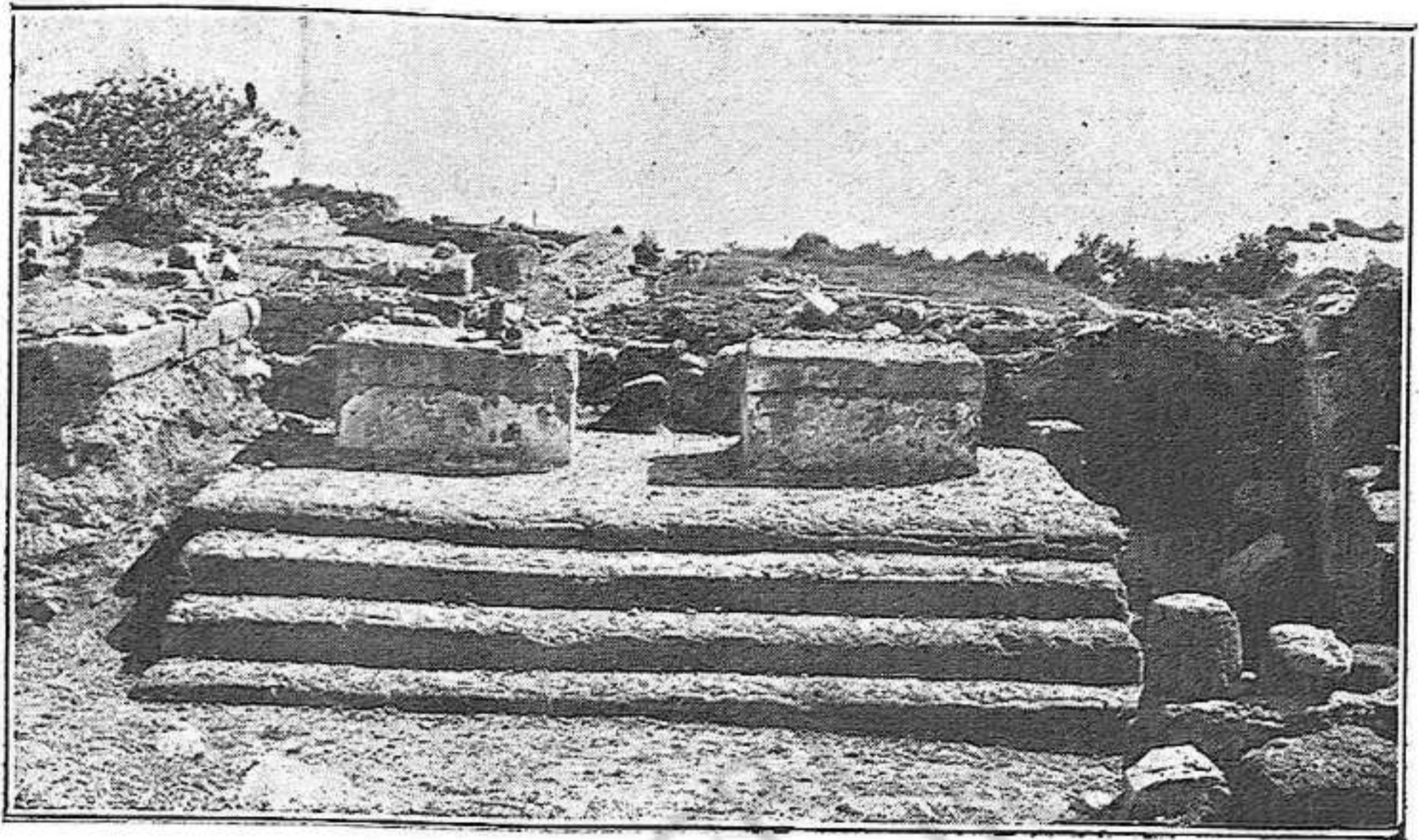
No hauríem feta mala iròpia d'haver hagut d'assistir a un casament: tothom anava ben vestit, com no

podia menys d'esser, acudint a un poble en festa major. Els tres fotògrafs, amb els entriquells, semblaven militars. En el cimbori de l'automòbil una tela anunciava l'excursió. El jorn era tan bell com en la primavera, celebrada a Fitó, com ja recordarà el lector. En la que ressenyem hi havia l'emoció de la disciplina. Va passar-se llista: Josep Bardera, Santiago Vall, Remigi Robau, Francisco Roldós, J. Brugat, Salvador Bota, Josep Vilanova, Lluís Barceló i Bou, Sebastià Castelló, Baldiri Ponjuàn, Joan Gou, Emili Joàn, Joaquim Sardó, J. Triadó, Juli Pallí, Joan B. Camós, Miquel Roger i Crosa, Manel Llorens, Huch Saner.

Era motiu de goig l'esser acompanyats per l'excel·lent artista barceloní, senyor Triadó.

Tothom, inscrits i una colla d'agregats, s'acomodà en el grandios i bon automòbil.

— No podem pas marxar encara; en falta un,

ALTAR

Clixè d'en Juli Pallí.

PORTA I CARRER CENTRAL DE LA CIUTAT IBER ROMANA

Clixè d'en Joan B. Camós.

exclamà en Manel Llorens.

Del retrassat, que fóra descortès anomenar, va parlar tothom amb impaciència; però sens triga, lleuger i esbufegant, va baixar aquell l'escala del Casino. Crits de protesta, clam de satisfacció, cop de botzina, i la baluerna trepidà per la carretera a una marxa prou lenta per a que poguessin admirar el paisatge aquells de qui era desconegut.

No pot donar-se millor carretera per un auto que la de Palamós a La Escala: sense corves i plana com el palmell de la mà. L'entrenament, que hauria pogut sofrir l'intel·ligent i cautelós *chauffeur*, era impossibilitat per l'encontre de carros, els amos dels quals s'esvaraven per a arreconar-se a temps i a bastament. Qui podia contenir les cridaneres salutacions dels joves excursionistes?

Els burots de Palafrugell compregueren bé que el vehícol passava de llarg. Els veïns de Samaria, barri de Pals, fitaven els ulls en la tela per a llegir el ròtul.

Diumenge d'istiu al matí; Quina delícia! S'inonden els camps de llum i de pau; trapegen els pagesos lleugerament pels camins assoleïats. En Barceló, encantat a través del vidre, manifestà el greu de no haver-se enfilat al cimbori del vehícol, a ple aire, al bat del sol.

Circundàrem l'històrica vila de Torroella de Montgrí, on va passar sos últims jorns el rei amador de les lletres i de la gentilesa, en Joan I. Badaven els ulls els desconexedors, a la vista del Ter, de les regalades hortes i de les torres vetustes. Però la visió fou ràpida.

Entrà una volada de mosquits, i amb ells, l'idea trista que el lleminer conreu de l'arròs ha endolat amb epidèmies infeccioses la sanitosa plana.

Com una perllongació de Torroella, dada la rapidesa, aparegué Ullà, i Bellcaire, tan bon punt haguérem trencat la carretera de Verges. De poques coses parlàrem, des de llavors, perquè, prompte, l'automòbil se parà davant el pont, camí d'Empuries, que no poden traspassar el carruatges, sense permís dels enginyers de l'Estat.

—Mireu el mar! Sembla que som a casa mateix!, proferí en Bardera.

Encara durava el sospir del benestar, que va presentarse, en bicicleta, el fondista, Sr. Paradís. Feu semblant de sorpresa, en veure-mos tan matiners. En via cap al restaurant, tothom contemplà les dunes i les llargues tires de mates de borrom i de tarai, necessaries i propies a llur fixació. En Vilanova etzivà una exclamació sorprenent, en adonar-se que totes les mates eren plenes de cargolet. Aquella abundancia prova que els escalencs disfruten de esquer millor que els palamosins. Sorgí, de cop, el tema d'un bell quadre: pel camí, i en direcció a nosaltres, deambulaven tres pagesos amb barretina vermella i el gec al muscle.

No hi ha dubte que el fondista actiu hauria neguitejat de no poder-mos

servir, incontinent, l'esmorzar. La seva perspicacia artística mos remeté al front d'una bella arcada sobre el mar, que fotografiaren, satisfets, els artistes Camós, Sanner i Pallí. Els més amics d'esser mapats, posaren-se damunt l'arcada. Entretant, ressonà altra exclamació de sorpresa. Arreu, arreu, hi havia gran copia de foneis marins. A oïdes de la paraula, l'artista barceloní senyor Triadó va sorprendre's de la modalitat del llenguatge empordanès.

Es ben reduït l'apreci dels foneis marins. Recordo que el *Peñón de Gibraltar* n'és farcit.

Acabà just el treball fotogràfic, quan les truites començaren de servir-se. El massa lleuger esmorzar neguitejà amb raó els qui estaven disposats a engolir-se un bon dinar. Calia reservar-se.

Entràrem a las ruïnes amb actitud del qui entra en terra sagrada. L'home, allí posat, sent pruitja de conèixer historia. En el turó de San Martí d'Empuries, abans illa, desembarcaren els primers grecs, a la segona meitat del segle VI, abans de Jesucrist, aportant la dolcesa i pau de sa patria.

La civilització dels artistes insuperats entrava a Catalunya per a deixar-hi perdurable estela. L'imperi romà, quan estengué el séu vol, com àliga invencible, dominà la colònia grega, on devallaren Cneus Scipió, en temps de les guerres púniques i en l'any 195 a. de J. C., el gran Cató. Per la ciutat, passaren, com horribles turbonades, les hosts d'Aníbal, els barbres, els alarbs i els normands.

A to de conversa, retrèiem els excursionistes el passat, afegint una veu ço que altra deixava en suspens. Per tal de veure detalls de les excavacions, fou requerit un guia, qui per amor al poètic treball de qué es sustenta, parla amb afició i amostra, lleuger, totes les curiositats: mosaics; cisternes; un esquelet; els llocs on foren trobats l'Esculapi, la catapulta.

No per interès artístic, sinó com a record, provà un clixè de l'esquelet en Juli Pallí. No molts treballs acompliren els fotògrafs dels quals publiquem els més interessants. Dedicuem preferent atenció a la pira, darrera un altar situada, per ço com és detall no gaire vist. Del riquíssim mosaic del Sacrifici d'Ifigenia no'n donem reproducció, per raó d'esser el primer clixè de la nostra revista.

Fóra virtut raríssima que excursionistes, en llur primera excursió, deixessin de fotografiar-se en agrupament. De tal feina s'encarregà en Pallí, mentres en Camós fotografiava la porta romana.

Per la pressa necessaria a visitar el Museu dels enginyers, abandonàrem a la soletat l'artista en Joàn Camós, qui va aconseguir-mos, després de molt trapejar. Com sia que abans del referit museu, visitat havíem el del gran edifici de la Diputació de Barcelona, d'aquest parlarem primer. L'edifici és formosíssim, com a obra de l'eminent arquitecte Sr. Puig i Cadafalch.

La reproducció de l'Esculapi satisfà *in partibus* l'excursionista sedent de curiositats; és llavors que el més fred manifesta la recança que el museu, sencer i cabal, no sigui en el mateix punt històric, i, encadenant pensaments, sens forçar gaire la fantasia, arriba a la conseqüència que hauria de cercar-se el recinte de la ciutat i custodiar les joies, de dia i de nit, amb vigilància extrema, i tot disposar-ho en forma i condicions, que l'excursionista pagués un estipendi per a veure la ciutat i ses maravelles, com paguen els turistes a l'estranger per coses qui, a les d'Empuries comparades, no són més que mundies ambulants. Avui en dia, revolucions i guerres priven d'assegurar un racés a les joies d'art. Segurs estem que a ningú recarfen diners per a admirar el riquíssim mosaic del Sacrifici d'Ifigenia. Clixès ni pintures sols poden donar pàlida idea del gran joiell. En son estoix, petita barraca, permanesquérem llargs moments. En Ponjuàn i molts d'altres manifestaren l'estranyesa que molts de palamosins desconeguin coses tan belles i tan properes.

Lo més atraient del Museu dels enginyers és un sarcòfag. En l'album firmàrem tots els excursionistes. La vista, que des dels finestrals hom disfruta, és imponderable. L'immensa badia de Rosas, enveja dels inglesos, fitada pels Caps Norfeu i Montgó, el blanc vilatge de La Escala, la ciutat soterrada, tot és inundat de una llum viva i blanca. El llegat hel·lènic no pot menys de conservar-se en el país de la llum.

La llavetjada mos privà del barqueig projectat. Prou forts per a llevar el neguit, qui és sempre núvol d'una excursió, decidírem reposar en el restaurant fins a l'hora de dinar. Allí el qui subscriu tingué el goig de parlar amb els artistes barcelonins Mossèn Barrera, Borràs de Palau, Draper, Girona, Carrión i altres, tots devallats per a assistir a la festa poètica. Entretant, en Gou, infant de 13 anys, pintà el quadre de la badia. En la seva traça hi ha bona prometença de triomf.

El núvol del neguit aparegué ben negre. Els literats ja partiren vers La Escala, en Gou acabà el quadre, i el dinar encara no era llest. El prim esmorzar era bon motiu de queixa. Cap a un centenar de boques esperaven amb ansia quelcom amb qué restaurar el feble cos. Els directors, enervats, se personaren a la cuina a manar pressa. Per fí, a dreta i a esquerra de la taula fumejaren les caçoles d'arròs; el centre fou abandonat per llargs instants de comprensible turment pels qui hi eren acomodats. Per a millor estar, en Joan i en Sardó se plaçaren en altra taula. Servit el plat de llagosta, haguérem de parlar de matemàtiques; l'animós Vall acomplí la missió de reclamant. Tot s'arranjà, a l'últim, malgrat del natural esvarament del servei. Satisfets i alegres, anàrem a La Escala a pendre cafè. Allí els excursionistes se disgregaren: uns acudiren al certamen, altres, foren embargats per amigables coneixences.

Després de les sardanes, ja de fosc, tothom se reinstal·là en l'automòbil. Gran multitud enrodonava el vehícol. També hi hagué un retrassat en el retorn. La por de befa no ha de contenir la confessió que el retrassat fou el mateix qui açò escriu. Els companys m'acolliren amb cridoria reconventiva, que fou ofegada per la salutació alegre i aclamatoria prodigada a la xamosa vila de La Escala.

L'automòbil avençà, ràpid, en la foscor. Al Nord llampegava. Tothom s'arraulí, satisfet, com volent medir el temps que havia passat volant. Tothom tingué paraules encomiàstiques per la Companyia dels automòbils dels senyors J. Artigas i Cía., i pel fondista Sr. Paradís. La satisfacció d'en Vall hagué de manifestar-se amb canturies; tan seguides foren, que va saber-li bona l'orxata que begué a Montràs, aprofitant la parada per a reencendre els llums apagats.

A tres quarts de nou, l'entrada estrepitosa de l'automòbil en el Carrer Major produí l'expectació de tots els veïns.

MIQUEL ROGER I CROSA.

Ateneu Empordanès a Barcelona

En la reunió d'empordanesos residents a Barcelona, convocada per la Comissió Organitzadora de «l'Ateneu Empordanès», i que tingué lloc al Foment de Treball Nacional en data 30 de Juny prop-passat, la Junta Directiva del mateix, per aclamació, va quedar constituïda com segueix :

President honorari, D. Josep Pella i Forgas, de Bagur. — President, D. Eusebi Fina i Girbau, de Palafrugell. — Vice-president, D. Josep Valls i Badet, de Figueras. — Tresorer, Gumersind Roig i Prats, de Sant Feliu de Guixols. — Comptador, Ramón Cumané, de Girona. — Bibliotecari interí i primer Vocal, Bonaventura Maimí i Batalla, de La Bisbal. — Segon Vocal, Sebastià Prats i Bausà, de Palafrugell. — Tercer Vocal, Enric Paronella i Geli, de Selva de Mar. — Quart Vocal, Jaume Compte i Canellas, de Castelló d'Empuries. — Secretari, Faustí Cabarrocas i Juera, de Palamós. — Vice-secretari, Antoni Maura i Garrell, de Palamós.

Llibres

EL CAVALLER DRYLLEYRES, per mossèn Josep Palomer.

La figura del noble francès protestant qui, arredoçat en l'apacible costa catalana, se convertí al catolicisme i ajudà poderosament a la fundació d'Arenys i del temple, adquireix gran relleu en la pintura literaria feta molt des-trament pel fervorós arenyenc i bon escriptor, Mossèn Josep Palomer. Precedeixen la presentació de la figura notes històriques de la nació francesa molt interessants.

Moviment del port durant el mes d'Agost de 1916

ENTRADES		TONELATGE	SORTIDES		TONELATGE
Vapors	17	17.801	Vapors	16	17.160
Barcos de vela	14	1.710	Barcos de vela	16	1.809
Mès de Septembre					
Vapors	18	18.584	Vapors	18	18.584
Barcos de vela	17	1.971	Barcos de vela	15	1.407

Operacions de la Caixa d'Estalvis Mès d'Agost

Nombre d'imposicions	Quantitats imposades	Reintegres	Quantitats pagades	Llibretes noves
66	1.841'99	21	996'15	2
Mès de Septembre				
48	1.315	14	2.270'03	0

Estació pluviomètrica

Aiga recollida durant el mes de Septembre: 65'1 mm.

Registre civil

Mès d'Agost

Naiixements: 1. Salvadora Olives i Cané.—2. Eduard Castell i Vilanova.—3. Julia Reyes i Moya.—4. Huch Joàn i Servià.—5. Isabel Bosch i Pagès.—6. Palmira Hernández i Maspera.—7. Pura Roget i Puig.—8. Joàn Costa i Ribera.—9. Catarina Romeu i Puxant.

Defuncions: 1. Maria Serrats i Cañes, 70 anys.—2. Rosa Ramonet i Prohías, 13.—3. Joàn Vilar i Ribot, 4.—4. Pura Duran i Bagudach, 5.—5. Marina Romaguera i Vaque, 2.—6. Maria Bosch i Juera, 65.—7. Joàn Pagès i Borràs, 83.—8. Maria Serra i Vidal, 58.—9. Enric Domenech i Fontclara, 3.—10. Miquel Morera i Mansió, 3 mesos.—11. Joàn Bagué i Juriol, 1.

Matrimonis: 1. Joàn Cabot i Such amb Maria Valverde i Rodríguez.—2. Modest Torrell i Tomàs amb Maria Tapias i Teis.

Mès de Septembre

Naiixements: 1. Carles Costart i Gubert.—2. Santiago Prats i Vidal.—3. Josep Maria Coll i Sais.—4. Josepa Ribot i Bisbe.—5. Rosa Canals i Cos.—6. Antoni Gallego i Andreu.

Innomenats: 1. Costa i Billoch.—2. Ribas i Martí.—3. Crosa i Mauri.—4. Garrell i Gallart.—5. Teixidor i Gálbez.

Defuncions: 1. Catarina Comas i Burrell, 18 mesos.—2. Miquel Ferrés i García, 68 anys.—3. Catarina Ruget i Costa, 37.—4. Rosa Bonada i Batlle, 73.

Matrimonis: 1. Pau Castellví i Rovira amb Erminia Vidal i Carbó.—2. Pere Oliu i Pruneda amb Adelaida Català i Lladó.—3. Joaquim Fàbrega i Vicents amb Concepció Rulduà i Casanovas.—4. Emili Vilà i Boada amb Maria Çots i Çolomer.—5. Aníbal Funalleras i Albert amb Flora Bagudà i Ballester.

CICLES SANROMÀ

MOTOS

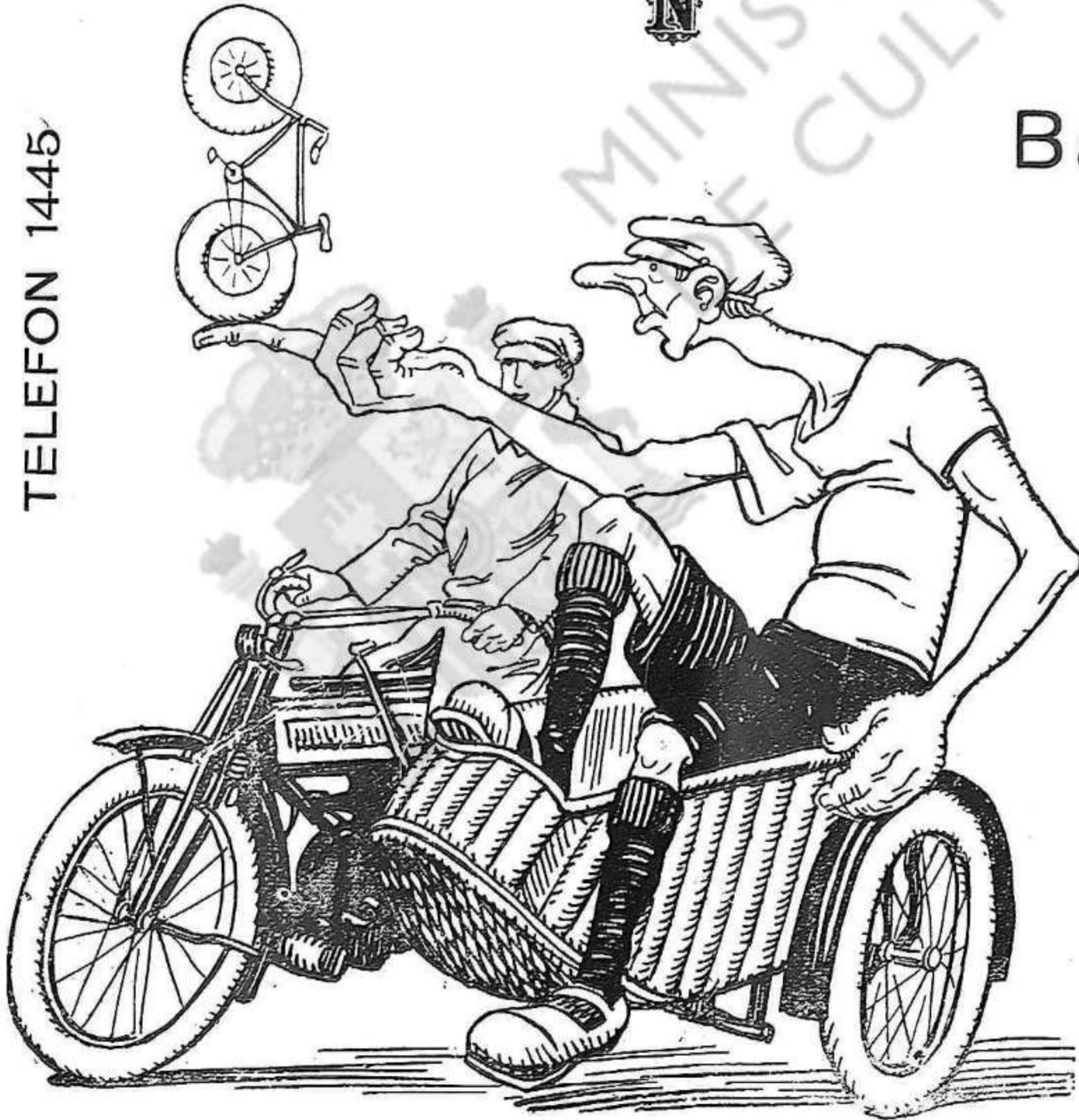
S
U
N

TELEFON 1445

Balmes,

62

B
A
R
C
E
L
O
N
A

RESERVAT

Tintura Brillant

JOAN ANTOJA

• Mar, 39 •

BADALONA

MINISTERIO DE CULTURA

GRAN TALLER DE CERRALLERIA

D'EN

JOSEP RAMIO

Plaça de la Murada, 4 :: PALAMOS

Construcció i reparació de màquines de totes classes, especialment per a la indústria suro-tapera : Instal·lació de molins de vent, bombes per a aixecar aigua, etc.

ACCESSORIS PER A MAQUINES DE TOTES CLASSES

Adroher Germans

Telefon, 212. Apartat, 18.

Telefon interurbà, 3.

— GIRONA —

Maquinaria elèctrica.

Material elèctric.

DISPONIBLE

RESTAURANT

TELEFON 67

JEROGLIFIC

Platja de LA FOSCA

BA BE BI BO i BU
NIC

SANT JOAN DE PALAMÓS
(Costa Brava)

Primera Colònia estiuenca marítima de Catalunya. — «Xalets» per a famílies. — Servei de Hotel i de Restaurant. Obert tot l'any.

FUNDICIÓ i Tallers mecànics i elèctrics

Tomàs, Solés i C.^{ia} en Cta.

CARRETERA DE BARCELONA, 39 BIS :: GIRONA

Telefon Urbà n.º 242

Telefon Interurbà per a conf. n.º 6

Majó i Planas. - Barcelona

Importadors directes d'Olis minerals.

Fàbrica de grasses per a la indústria

- - - a Hospitalet del Llobregat.

Corretges, Gomes, Amiants, - - -

- - - Estopaïdes i Caps de Cotó.

CORRESPONDENCIA: Fernando, 12, entl.º (Entrada Vidre, 2)

DISPONIBLE

WERTHEIM

Màquines per a cosir i brodar.—Rectilínees per a fer mitges i altres gèneres d'aquest punt.— Són ben conegudes en tot el món per la seva

marxa silenciosa, sa perfecció incomparable, sa afinació extremada i son moble elegant;

Reuneixen tots els perfeccionaments més recents i constitueixen un article de primera novetat. Vendes a plaç i al comptat.

Direcció general: Aviñó, 9 **BARCELONA**

Representants en tots els pobles. - A Palamós:

OLAGUER LLORENS

Cervantes, 26 i Carretera Girona, 25. **PALAMÓS**

MAGÍ VIÑALS

TRANSPORTS I ADUANES

Carrer Cristina, 2
- Barcelona -

TELÉFON: 1692

Cases a Port-Bou, Cer-
: bere, Irún i Hendaya :

Mobles : Artístics

BUSQUEZS

Ciutat, 9
BARCELONA

Premiats amb les més altes Recom-
penses en totes les EXPOSICIONS.

Dues primeres medalles
Barcelona 1907.

Decoració. Grans existències. Nous models en tots els estils.

TALLERS : Bellafilla, 3 i 5. - BARCELONA.

— TELEFON 2.314 —

SEVEI FIXE I SETMANAL DE
BARCELONA A ROSAS

I VICE-VERSA, AMB ESCALA A
S. Feliu de Guixols i Palamós
— PEL VAPOR —

N. AMPURDANÉS

Sortida de BARCELONA: Tots els Dimecres.

Id. de PALAMOS: Tots els Dissabtes.

CONSIGNATARIS: Barcelona, D. Enric Freixas, Cristina 5,
(baixos). Telefon, 1585. — St. Feliu de Guixols, D. Joan For-
tó. — Palamós, D. Félix Ribera. — Rosas, D. Josep Rahola.

Gran saló de en-
llustra-bòtes de **Isidro Bernis**

Se compòn tota classe de calçat per deteriorat que sigui. Elegancia, exacti-
tut i economia. Gran assortit de CREMES de les millors marques, figurant-
hi l'acreditada marca DANDY, la qual suavitza el cuir fins a l'extrem de
quedar impermeable. No sofriu més dels ulls de poll : Useu els pegats que
ven aquesta casa i amb vuit dies quedareu curats.

Carrer de Notaríes, 25.

PALAMOS

JOSEP COMAS

Envelats, Cortinatges, Tribunes i
Adornos de totes menes.

Artístiques il·luminacions de gas
acetilè i electricitat.

GIRONA: Carrer de la Barca, 17.

BARCELONA: » Lancaster, 2.

IMPORTANT

Despatx i Taller de Mecànica Dental de
Francisco Francés

Reconstrucció i reparació de Dentadures Artificials.

Dentadures d'or : Treballs de pont : Corones d'or

PREUS MODICS.

Plaça de la Murada, 5. Palamós.

CONSULTORI MÈDIC - QUIRURGIC

DE

Joaquim Jubert i Eliseu Jubert

:: MALALTÍES DE LA PELL ::

MALALTÍES DE LES CRIATURES

CIRURGIA GENERAL

Plaça de l'Oli, 1, pral.

Telefon, 205.

GIRONA

Aliments

per a Regimen Dietètic i Diabètic, de la casa

MANUEL FRERES de Lausanne (Suïça) i

XACOLATES

PURES DE CACAO, elaborades
en el Convent de LA TRAPA

pels RR. PP. CISTERCENCES.

DIPOSITARIS
EXCLUSIUS:

PAGÉS I ROCAFORT (Successors de
A. MASSANA)

Carrer de Fernando VII, 14.

BARCELONA

S'ha traslladat la Sastreria

DE

JOAN PRAT

a la Ronda de Sant Pere, 7, entressol.

:: BARCELONA ::

Un agua mineral para todos

tan bienhechora y tan eficaz como la mejor agua mineral, bebida en el manantial mismo, que debeis beber a toda edad, en todo momento del dia, durante o despues de las comidas, esteis o no enfermos. Eso es la que obtendreis vosotros mismos, haciendo disolver en un litro de agua ordinaria un paquete de

Lithinés del Dr Gustin

Esta agua de tal modo mineralizada, es deliciosa para beber y aún pura. Ligeramente gaseosa y muy refrescante se mezcla a todas las bebidas y principalmente al vino, al cual dá un sabor exquisito. Por sus propiedades radio-activas y curativas, esta agua mineralizada previene o cura en su misma casa a los que hacen de ella un continuado y regular uso, en las afecciones de

Riñones, Vejiga, Hígado, Articulaciones

Los Lithinés del Dr Gustin, se venden en latas metálicas en todas las farmacias del mundo.

12 PAQUETES hacen 12 LITROS de agua mineral, por UNA PESETA.

214 bis